

Dosarul nr. 3ra-508/2023
2-22066218-01-3ra-26052023

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: I.Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S.Procopciuc, E.Grumeza, N.Chircu)

ÎNCHEIERE

07 februarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului depus de Grecu Iurie,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Grecu Iurie împotriva Consiliului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Primăria satului Ciuciulea, raionul Glodeni, consilierul în Consiliul local Ciuciulea r.Glodeni – Grecu Valeriu cu privire la constatarea faptului limitării dreptului de acces la informație, obligarea furnizării informației, repararea prejudiciului moral cauzat,
împotriva deciziei din 28 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 12 mai 2022 Grecu Iurie a înaintat acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, Primăria satului Ciuciulea raionul Glodeni, consilierul în Consiliul local Ciuciulea r.Glodeni – Grecu Valeriu privind constatarea faptului limitării dreptului de acces la informație, obligarea prezentării informației, repararea prejudiciului moral cauzat.

În motivarea acțiunii reclamantul a relatat că la 4 aprilie 2022, cu nr.80 a depus cerere către consilierul local Valeriu Grecu, Consiliul local s.Ciuciulea și Primăria s.Ciuciulea, r-nul Glodeni prin care a solicitat accesul la informațiile publice.

La 15 aprilie 2022 a recepționat răspunsul cu nr.174 cu care nu este de acord, deoarece acesta nu conține informațiile solicitate și anume familiile candidaților, cât și CV și copiile diplomelor de studii superioare ale candidaților, care au participat la concursul funcției publice.

A menționat că pârâții, potrivit competențelor și obligațiilor de serviciu urmau să publice pe pagina web a Primăriei informațiile publice solicitate.

A considerat răspunsul oferit pur formal, care după formă și conținut contravine legislației.

A solicitat Grecu Iurie constatarea faptului limitării dreptului la accesul la informație, obligarea prezentării informației solicitate, încasarea de la pârâți în mod solidar a prejudiciului moral în mărime de 3000 lei, examinarea cauzei în lipsa sa.

Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul central din 10 octombrie 2022 s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ formulată către consilierul local Grecu Valeriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 10 octombrie 2022 acțiunea în contencios administrativ s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 28 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți s-a respins apelul declarat de Grecu Iurie și s-a menținut încheierea și hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central.

Instanța de apel a invocat că Grecu Iurie este subiect de sesizare în temeiul Legii privind accesul la informație nr.982 din 11 mai 2000, având un drept garantat constituțional de acces la informație, iar Primăria s.Ciuciulea și Consiliul satului Ciuciulea, raionul Glodeni sunt furnizori ai informației solicitate, având obligația să asigure accesul solicitanților la informația oficială.

Sub acest aspect este relevant de a stabili, care informație intră în aria celor oficiale ce pot forma obiectul furnizării conform Legii privind accesul la informație nr.982 din 11 mai 2000.

Informație oficială este acea informație care privește activitățile sau rezultă din activitățile unei autorități publice sau instituții publice, indiferent de suportul, forma sau de modul de exprimare a informației. Orice informație care se referă la/sau rezultă din activitățile unei instituții sau autorități publice, ori ale unei regii autonome care utilizează bani publici în sensul Legii privind accesul la informație nr. 982-XIV din 11 mai 2000, constituie informație oficială, care urmează a fi furnizată solicitanților.

În acest sens, art.6 alin. (1) din Legea privind accesul la informație, definește „informațiile oficiale în sensul acestei legi” ca fiind toate informațiile aflate în posesia și la dispoziția furnizorilor de informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

În conformitate cu art.7 alin. (1) lit.a) și b) din Legea citată, exercitarea dreptului de acces la informație poate fi supusă doar restricțiilor reglementate prin lege organică și care corespund necesităților: respectării drepturilor și reputației altei persoane; protecției securității naționale, ordinii publice, ocrotirii sănătății sau protecției moralei societății.

Conform art.10 alin.1 din Legea privind accesul la informație nr.982 din 11.05.2000, persoana are dreptul de a solicita furnizorilor de informații, personal sau prin reprezentanții săi, orice informații aflate în posesia acestora, cu excepțiile stabilite de legislație.

Articolul 11 alin.(1) pct.2-4 din Legea privind accesul la informație nr.982 din 11.05.2000, furnizorul de informații, în conformitate cu competențele care îi revin, este obligat: 1) să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal; 2) să garanteze liberul acces la informație; 3) să respecte limitările accesului la informație, prevăzute de legislație, în scopul protejării informației confidentiale, vieții private a persoanei și securității naționale; 4) să respecte termenele de furnizare a informației, prevăzute de lege.

Instanța de apel a menționat că, accesul la informațiile oficiale constituie un drept fundamental al persoanei de a fi informat, o modalitate de control asupra

activității autorităților publice, de stimulare a formării opiniilor și participării active a populației la procesul de luare a deciziilor în spirit democratic.

Conform art.12 alin.1 din Legea privind accesul la informație nr.982 din 11.05.2000, informațiile oficiale vor fi puse la dispoziția solicitanților în baza unei cereri scrise sau verbale.

Potrivit art.15 alin.1-3 din Legea privind accesul la informație nr.982 din 11.05.2000, cererile scrise cu privire la accesul la informație vor fi înregistrate în conformitate cu legislația cu privire la registre și petiționare. Cererile respective vor fi examinate și satisfăcute de funcționarii publici responsabili de furnizarea informațiilor. Deciziile, luate în conformitate cu prezenta lege, vor fi comunicate solicitantului într-un mod ce ar garanta recepționarea și conștientizarea acestora

Reieșind din materialele cauzei, instanța de apel a constatat că apelantului/reclamantului Grecu Iurie i-a fost furnizată informația solicitată prin cererea dânsului din 4 aprilie 2022, înregistrată sub nr.80.

Astfel, că prin răspunsul nr.174 din 15 aprilie 2022 i s-a oferit răspuns la întrebarea adresată și s-a explicat imposibilitatea prezentării documentelor privind desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției publice vacante de secretar al Consiliul local Ciuciulea pe motivul distrugerii acestora, conform procesului-verbal nr.2 din 30.05.2013 a comisiei de expertiză a dosarelor Primăriei, fiind anexat procesul -verbal nr.2 din 30.05.2013, cât și decizia consiliului local nr.1/2 din 21.01.2009.

În aceste condiții, instanța de apel a relatat că furnizorul de informații a dat răspuns la cererea lui Grecu Iurie, nefiind încălcat dreptul la informație a solicitantului.

La 21 aprilie 2023 Grecu Iurie a depus recurs nemotiv și recurs motivat împotriva deciziei din 28 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului, a invocat dezacordul său cu soluția instanței de apel, cu încălcarea normelor de drept material și procesual, iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost elucidate pe deplin.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia ”Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente se deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de 3 procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercițarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru,

prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor.

Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Potrivit art. 97 alin. (3) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Reieșind din prevederile art. 109 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, rezultă că un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Astfel, din actele cauzei cert rezultă că Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 28 februarie 2023, fiind notificată recurentului Grecu Iurie (dispozitivul) la data de 17 martie 2023, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8007577374AS anexat la dosar (f.d. 80).

Decizia motivată a instanței de apel a fost notificată recurentului la 13 aprilie 2023, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8004678114AS anexat la dosar (f. d.83).

În acest context, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea copieii dispozitivului deciziei din 28 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți (f.d.78, 80), corespund întru totul exigențelor legale.

Așadar, având în vedere cele expuse mai sus, se înțelege că termenul de 30 de zile, prevăzut la art. 245 alin. (1) Cod administrativ, pentru prezentarea recursului nemotivat a început să curgă la data de 18 martie 2023, ziua imediat următoare datei notificării dispozitivului deciziei instanței de apel și urma să expire la data de 17 aprilie 2023.

În pofida celor enunțate supra, Grecu Iurie nu a depus cererea de recurs nemotivată împotriva deciziei instanței de apel, în interiorul termenului de 30 de zile, prevăzut la art. 245 alin. (1) Cod administrativ, depunând-o doar la 21 aprilie 2023, fapt inacceptabil potrivit prevederilor legale (f. d. 85-88).

Or, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, Grecu Iurie trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin depunerea recursului în conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ.

În consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 246 alin. (2) lit. d) Cod administrativ de declarare a recursului inadmisibil.

Conform art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite

drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 din Codul administrativ (în redacția de până la 01 septembrie 2023), este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Totodată, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov vs Ucraina, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În acest caz, Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de Grecu Iurie, ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Grecu Iurie ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 230 și art. 245, 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, completul de judecată

d i s p u n e:

Recursul depus de Grecu Iurie, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă